Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Psykiatri och Samverkan
Moa Isacsson

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2026-04-07

HSN 2026-0180

Psykiatriutskottet

Svar på skrivelse från Jesper Svensson (L) om möjligheten till EMDR-behandling inom den upphandlade psykiatrin

Ärendebeskrivning
I en skrivelse till hälso- och sjukvårdsnämnden önskar Jesper Svensson (L) svar på tre frågor om möjligheten till EMDR-behandling inom den upphandlade psykiatrin.

Beslutsunderlag
Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Skrivelse från Jesper Svensson (L)

Förslag till beslut
Psykiatriutskottet beslutar följande:

Skrivelsen om möjligheten till EMDR-behandling inom den upphandlade psykiatrin anses besvarad.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund
Den upphandlade vuxenpsykiatriska öppenvården, omfattande fyra av tio geografiska områdesansvar i region Stockholm, övergick den 1 september 2025 till nya leverantörer genom verksamhetsövergång.

Liberalerna skriver att de mottagit mejl från patient som uppger att dennes EMDR-behandling (Eye Movement Desensitization and Reprocessing) upphört i samband med verksamhetsövergången till ny leverantör.

Överväganden
Även Hälso- och sjukvårdsförvaltningen nåddes av den information som hänvisas till i skrivelsen. Ansvarig leverantör beskrev då att avslutande av enskilda patienters behandling sker på ett säkert och planerat sätt med en

fortsatt vårdplanering. Avvikelser och brister i detta för enskilda patienter följs upp i verksamheten av ansvarig chef. Leverantören beskrev att man även fortsatt erbjuder såväl EMDR som Prolonged Exposure (PE), en form av traumafokuserad KBT med exponering.

I enlighet med vårdavtalet ska leverantörens insatser hålla hög patientsäkerhet och följsamhet till evidensbaserad vård och praktik. Traumafokuserad KBT med exponering är förstahandsvalet för behandling av vuxna vid posttraumatiskt stressyndrom (PTSD), med prioritet 3 i Nationella riktlinjer för vård vid depression och ångestsyndrom. Behandling med antidepressiva läkemedel har prioritet 5 och EMDR prioritet 7. I riktlinjerna anges att hälso- och sjukvården kan erbjuda behandling med EMDR till vuxna med posttraumatiskt stressyndrom. Avgörande för rekommendationen är att tillståndet har en måttlig svårighetsgrad och att åtgärden inte visat sig ge bättre effekt jämfört med traumafokuserad KBT med exponering. Det vetenskapliga underlaget är otillräckligt till begränsat, men det finns en god klinisk erfarenhet av att åtgärden har effekt på symtom vid posttraumatiskt stressyndrom.

Jesper Svensson (L) önskar svar på följande frågor:

1. Hur säkerställer Region Stockholm att erforderlig kompetens finns kvar inom psykiatrin på Järva trots att lågprisupphandlingen tvingat fram personalneddragningar?

Beställaren kommer löpande följa upp leverantörens utförande av uppdraget i syfte att kontrollera att leverantören uppfyller sina åtaganden enligt avtalet. Beställaren följer bland annat upp besöksutveckling, ekonomi, kvalitet, patientsäkerhetsaspekter, yrkeskategorier, leverantörens uppfyllande av uppställda krav på väntetider och öppettider samt leverantörens uppfyllande av andra krav i avtalet. Förvaltningen följer kvalitetsindikatorer över tid och i jämförelse mellan vårdgivare. Indikatorerna underlättar uppföljning av om vård erbjuds i enlighet med Socialstyrelsens nationella riktlinjer samt vård- och insatsprogram. Dialog med vårdgivarna sker löpande och samordnat.

2. Hur ser tillgången till behandlare med EDMR-kompetens ut generellt i Region Stockholm?

Alla nio vuxenpsykiatriska verksamheter med områdesansvar har i uppdrag att erbjuda vård för patienter med PTSD. Detta omfattar erbjudande av EMDR som behandling för patienter i enlighet med nationella riktlinjer och

vårdprogram. Efter att vårdkedjan och specialistpsykiatrins ansvar för psykiatrisk traumavård på systemnivå förtydligats behövs uppföljning av att den vård som erbjuds i regionen möter patientgruppens behov. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen avser genomföra denna uppföljning ur ett systemperspektiv under hösten 2026 när den upphandlade vuxenpsykiatriska öppenvården arbetat med utveckling av verksamheterna för den nya avtalsperioden. Uppföljningen kommer att fokusera på huruvida patienter får tillgång till psykiatrisk traumavård i enlighet med riktlinjer och vårdprogram. Uppföljning av EMDR-behandling omfattas och kan följas kontinuerligt.

3. Vilket råd ger Region Stockholm till patienter som efter lågprisupphandlingen inte längre får behandling men som heller inte har råd att betala vården ur egen ficka?

Uppdraget i de nya avtalen är att bedriva psykiatrisk specialistvård för vuxna i öppenvård med geografiskt områdesansvar. Det motsvarar uppdraget i tidigare avtal om specialistpsykiatri för vuxna i öppenvård. Insatserna ska rikta sig generellt till alla personer 18 år och äldre, i behov av psykiatrisk specialistvård i öppenvård. Leverantörens insatser ska hålla hög patientsäkerhet. Uppdraget ska utföras i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet samt för uppdraget relevanta styrande dokument som beslutas av nationell och regional kunskapsstyrningsorganisation för hälso- och sjukvård.

Anders Ahlsson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Christoffer Bernsköld
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Akten

Godkänd av Anders Ahlsson, 2026-04-07